

Ползікова Г.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри девелопменту нерухомості, обліку та маркетингу,
Придніпровської державної академії
будівництва та архітектури

Федосенко А.Л.

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
Національного авіаційного університету

Федосенко П.Л.

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
Національного авіаційного університету

Polzikova Hanna

Dnieper State Academy of Construction and Architecture

Fedosenko Anton, Fedosenko Petro

National Aviation University

ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА РЕГІОНІВ І СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ МАРКЕТ-ОРІЄНТОВАНОГО ТИПУ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

MARKET-ORIENTED FINANCIAL AND INVESTMENT POLICY OF REGIONS AND BUSINESS ENTITIES IN THE CONDITIONS OF POST-WAR ECONOMIC RECOVERY

У статті проаналізовано еволюцію державної та фінансової підтримки інвестиційної діяльності в Україні, зокрема в частині спеціального законодавства. Показано, що новою юридичною конструкцією є політика відновлення регіонів і територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України. Систематизовано форми реалізації стратегії регіонального розвитку шляхом прийняття інвестиційної програми та інвестиційного проекту, а також механізми фінансування державної регіональної політики. Показано, що проекти Плану відновлення України з різних напрямків діяльності готуються Національною радою з відновлення України від наслідків війни. Узагальнено зміст програм за проектом плану будівництва, містобудування, модернізації міст та регіонів України. Доведено, що комплексна реалізація зазначених програм дозволить знизити ризики функціонування економіки в умовах воєнного стану, забезпечити її відновлення у післявоєнний період на основі стану і перспектив маркетингового середовища, підтримувати соціальні стандарти і безпеку життєдіяльності українців.

Ключові слова: фінансово-інвестиційна, політика, регіони, суб'єкти господарювання, маркет-орієнтований, тип, післявоєнне відновлення, економіка.

The article analyzes the evolution of state and financial support for investment activities in Ukraine, in particular in the part of the adoption of the Laws of Ukraine in 1999–2001, which regulate the special regime of innovative activity of technological parks, the activities of a number of special economic zones, the special regime of investment activities in the territory of priority development in a number of regions and cities. It is shown that the legal structure of the territory of priority development lost its force in connection with the adoption in 2022 of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding the Basics of the State Regional Policy and the Policy of Restoration of Regions and Territories" that suffered as a result of armed aggression against of Ukraine. The forms of implementation of the regional development strategy through the adoption of the investment program and investment project, as well as the financing mechanisms of the state regional policy, have been systematized. It is shown that the procedure for planning the recovery of regions and territories affected by the armed aggression of the Russian Federation is determined by the Law of Ukraine "On the Basics of State Regional Policy". Projects of the Plan for the recovery of Ukraine from various areas of activity are prepared by the National Council for the Recovery of Ukraine from the Consequences of the War. Sum-

marized the content of the programs under the project of the plan for the construction, urban planning, modernization of cities and regions of Ukraine: "Restoration and sustainable development of regions", "Restoration of critical infrastructure facilities in the de-occupied territories", "Restoration of economic activity in regions and territorial communities (except the territories of management hostilities and temporarily occupied)", "Stimulation of the development of regional poles of growth", "New Ukrainian village", "Development of border areas in unfavorable conditions", "Development of the macro-region of the Ukrainian Carpathians", "Program fair transformation of monofunctional cities of Ukraine (including coal-fired cities)", "Ensuring the development of industrial parks in Ukraine", "Implementation of public-private partnership projects at the regional and local levels", "Development of the potential of the Azov-Black Sea macro-region". The comprehensive implementation of the mentioned programs will allow to reduce the risks of the functioning of the economy in the conditions of martial law, to ensure its recovery in the post-war period based on the state and prospects of the marketing environment, to maintain social standards and the safety of life of Ukrainians.

Key words: financial, investment, market-oriented, policy, regions, business entities, post-war recovery, economy.

Постановка проблеми. Основним завданням України на сучасному етапі є подолання кризових явищ, спричинених воєнним повномасштабним вторгненням РФ і докладанням усіх зусиль для отримання перемоги у цій війні. Проте вже зараз необхідно системно планування відбудову економіки країни, шляхи розвитку, модернізації, інноваційно-інвестиційної трансформації регіонів України на основі найповнішого використання внутрішнього потенціалу територіальних громад і місцевих ресурсів. Для стимулювання потужного післявоєнного відновлення необхідно знайти і підтримувати потенційні центри зростання, особливо на деокупованих територіях і в найбільш постраждалих від військових дій регіонах. Вирішення соціальних проблем пов'язано із необхідністю забезпечення житлом громадяни, які втратили домівки у зв'язку з військовою агресією РФ, на основі створення якісно нової життєвої інфраструктури. Відновлення українських міст та сіл після війни – це комплексний процес, який має забезпечити модернізацію та подальший розвиток на десятиліття вперед. При прийнятті інвестиційних рішень необхідно враховувати зміни у маркетинговому середовищі, пов'язані з війною, – незбалансоване переселення трудових ресурсів, релокація бізнесу по різних регіонах країни, посилення значення соціально орієнтованих маркетингу та фінансів, виключна важливість енергоефективності, екологічності, інноваційності інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансово-інвестиційна політика є складною ієрархічною категорією, яка відіграє важливу роль на різних економічних рівнях: держава, регіони, суб'єктів господарювання, домогосподарства. погоджуємося з Павленко О.П. [1], що результативність співпраці України з іншими державами умовах світових глобалізаційних процесів залежить від міцності її фінансово-інвестиційної позиції. Обґрунтовуючи шляхи

удосконалення фінансової політики України в напрямку нарощення обсягів інвестиційних ресурсів, Лавров К.Є. [2, с. 133] пропонує комплекс заходів тактичного та стратегічного характеру, покликаний протидіяти існуючим негативним тенденціям внутрішнього середовища та деструктивним явищам у зовнішньому середовищі. Бутник О.О. [3, с. 12] акцентує увагу на необхідності створення власних фінансових ресурсів територіальних громад для забезпечення їх життєдіяльності, формування та нарощення фінансово-інвестиційного потенціалу регіону. Федулова Л.І. [4, с. 23] зауважує, що проявом збалансованості фінансової та інвестиційної політики має стати фінансування інновацій у посткризовий період, розробка і реалізація державних і регіональних програм технологічної модернізації економіки. Клітинський Ю.С. [5, с. 58] відзначає важливість дослідження інвестиційних процесів в Україні для забезпечення фінансової самодостатності регіонів, залучення приватних інвестицій і бюджетного фінансування тощо. У полі зору Бедрековського П.М. [6], Мілай О.І. [7], Ніколаєва В.П., Антонюк Ю.Я. [8] знаходиться інвестиційна політика підприємства як частина стратегічного розвитку, яка безпосередньо впливає на його фінансову стійкість, економічну безпеку та ринкову конкурентоспроможність. Високо оцінюючи науковий доробок зазначених авторів, слід визнати, що питання взаємозв'язаного формування і реалізації фінансово-інвестиційної політики регіонів і суб'єктів господарювання потребують подальшого розвитку.

Метою дослідження є обґрунтування фінансово-інвестиційної політики регіонів і суб'єктів господарювання маркетингово-орієнтованого типу в умовах післявоєнного відновлення економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна має тривалий досвід державної та фінансової підтримки інвестиційної діяльності. Діючими є прийняті у 1999–2001 роках Закони

України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», Про спеціальні економічні зони «Закарпаття», «Яворів», «Славутич», «Інтерпорт Ковель». Проте Закони України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку» у Волинській, Житомирській, Донецькій, Луганській, Чернігівській областях, а також на територіях міст Харкова і міста Шостки Сумської області втратили свою юридичну силу у зв'язку з прийняттям у 2022 році Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» [9]. У ньому міститься дефініція відновлення регіонів і територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України, як комплексу першочергових організаційних, фінансових та інших заходів, метою яких є: відновлення до придатного стану об'єктів критичної та соціальної інфраструктури, житлового, промислового та громадського призначення, створення сприятливих умов для життя громадян, повернення біженців, діяльності органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання.

Формами реалізації стратегії регіонального розвитку є прийняття інвестиційної програми (комплекс взаємопов'язаних завдань та заходів коротко-, середньо-, та довгострокового характеру для досягнення визначених цілей) та інвестиційного проекту (офіційний документ, що визначає дії його учасників, ресурси, необхідні для досягнення його цілей протягом встановлених термінів).

Стаття 20 Закону України [9] визначає вимогу щодо відповідності механізмів фінансування державної регіональної політики вимогам Бюджетного та Податкового кодексів України. Основними із них є: трансферти до місцевих бюджетів із державного бюджету; державно-приватне партнерство (далі ДПП); фінансові ресурси добровільних об'єднань суб'єктів державної регіональної політики; кошти міжнародних фінансових організацій; державні інвестиції та цільові програми; плани післявоєнного відновлення та розвитку регіонів; програми і проекти регіонального розвитку; допомога і гранти Європейського Союзу, урядів іноземних держав, донорських установ.

Законом України [9] внесено зміни до Закону України «Про засади державної регіональної політики» [10] шляхом додання статті 11³, яка визначає порядок планування відновлення постраждалих через збройну агресію РФ регіонів та територій. Плани відновлення та розвитку територій розробляються Кабінетом Міністрів України разом із місцевими органами виконавчої влади з урахуванням їх наявного

потенціалу та перспектив спеціалізації. Зазначені плани складаються з регіональних планів відновлення та розвитку, заходів і проектів регіонального розвитку та місцевого розвитку територіальних громад.

Національною радою з відновлення України від наслідків війни розробляються Проекти Плану відновлення України з різних напрямків діяльності, зокрема з: європейської інтеграції; аудиту збитків, понесених внаслідок війни; відновлення та розбудови інфраструктури; відновлення та розвитку економіки; функціонування фінансової системи, її реформування та розвитку; розвитку військово-промислового комплексу; модернізації та розвитку сфери безпеки і оборони; енергетичної безпеки тощо.

Виконаємо критичну оцінку Матеріалів робочої групи «Будівництво, містобудування, модернізація міст та регіонів України» [11]. Основними складовими її проекту є:

1. Програма «Відновлення та сталий розвиток регіонів» має за мету оптимальне поєднання потенціалу різних типів територій, місцевої, регіональної економіки, господарських комплексів макрорегіонів з урахуванням принципів «зеленої економіки». Відновлення економічної активності в регіонах і територіальних громадах (за виключенням територій ведення бойових дій та тимчасово окупованих) планується на основі розвитку критичної, соціальної, економічної, транспортної інфраструктури з урахуванням можливостей і обмежень відновлення де-окупованих територій і ступеня руйнувань. Планування здійснюється на основі оцінки майнових втрат через окупацію, активні бойові дії, безпекові ризики, проведення незалежного аудиту отриманих оцінок. Зазначена програма передбачає впровадження механізмів державної фінансової підтримки проектів, що реалізуються у пріоритетних видах економічної діяльності на засадах смарт-спеціалізації і принципів «зеленої» економіки.

2. Програма «Відновлення об'єктів критичної інфраструктури на деокупованих територіях» ґрунтується на аудиті існуючих об'єктів надання публічних сервісів, послуг, а також забезпечення безпеки громадян для створення їх геоінформаційної системи, яка дозволить отримувати користувачам базові послуги в умовах зруйнованої або недостатньої інфраструктури за рахунок мобільних і дистанційних рішень (створення мобільних центрів надання адміністративних послуг, медичних амбулаторій, діагностичних центрів і дистанційного навчання тощо). Зазначені рішення забезпечуватимуть доступність та якість надання послуг закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту; під-

тримуватимуть стандарти надання адміністративних послуг, забезпечення безпеки громадян в укриттях, бомбосховищах, протирадіаційних центрах тощо. Оцінка можливостей відновлення пошкоджених об'єктів у нових мережах надання публічних сервісів та послуг, об'єктів безпеки громадян, будівель органів державного та місцевого управління, надання адміністративних послуг проводиться відповідно до потреб громад та регіонів із урахуванням необхідності реконструкції/капітального ремонту або нового будівництва на основі формування інформаційних карток по кожному інфраструктурному об'єкту, що потребує відновлення.

3. Програма «Відновлення економічної активності в регіонах і територіальних громадах (крім територій ведення бойових дій та тимчасово окупованих)» передбачає переміщення підприємств критичного значення, розташованих в зоні ризиків від рф, у безпечні регіони; створення резервного та/або дублюючого виробництва готової продукції військового та подвійного призначення в тилкових регіонах України; негайне відновлення економічної активності у сфері забезпечення товарами і послугами критичного значення, у т.ч. харчовими продуктами, на деокупованих територіях; її стимулювання шляхом страхування підприємницьких ризиків і зниження ставок податків на територіях в зоні ризиків від рф; вирішення питання нарахування амортизації і списання активів, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях.

4. Програма «Стимулювання розвитку регіональних полюсів зростання (скорочено РПЗ)». Вона встановлює критерії віднесення до РПЗ міських агломерацій, обласних центрів, міст обласного підпорядкування тощо. Конкурентоспроможну економіку РПЗ планується забезпечити за рахунок: розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу, активізації ділової активності та зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання зі значним експортним та інноваційним потенціалом, що виготовляють продукцію з високою доданою вартістю; підтримки інноваційно-інвестиційних проектів за пріоритетними видами економічної діяльності, стимулювання науково-прикладних та дослідно-конструкторських робіт, комерціалізації їх результатів; цифрової трансформації суспільства, смарт-спеціалізації економічних відносин; розвитку інвестиційного потенціалу, підтримки інфраструктурних проектів для споживчого, промислового інвестування, розвитку економіки послуг. Синергетичний ефект стимулювання розвитку РПЗ забезпечується впливом на суміжні види економічної діяльності та навколишні території, зокрема, сільські. Він

забезпечується реалізацією кластерних проектів у пріоритетних секторах регіональної економіки, покращенням діалогу між органами місцевого самоврядування та населенням територій, активізацією співробітництва між економічними секторами і територіальними громадами. Соціальний ефект від стимулювання розвитку РПЗ полягає у створенні, відновленні, розвитку міської та сільської інфраструктури, привабливої для мешканців територій, інвесторів та туристів. Забезпечення належного рівня регіональної інфраструктури покращує інвестиційну привабливість територій для приватних інвестицій, трудових мігрантів і тимчасово переміщених за кордон українців, сприяє розвитку людського капіталу, адаптації трудових ресурсів до потреб ринку.

5. Програма «Нове українське село» ґрунтується на пріоритетному розвитку потенціалу сільських територій, забезпеченні зайнятості, поєднанні принципів аграрної спеціалізації та диверсифікації інших видів економічної діяльності місцевої економіки. Одним із напрямків диверсифікації може бути створення сприятливих умов для розвитку переробки сировини (м'яса, молока, овочів, фруктів, плодів та ягід), відходів лісового та сільського господарства в енергетичних цілях; виробництва біодизелю, біоетанолу; відновлення ремесл. Розвиток людського капіталу планується забезпечити спрощенням доступу до освіти, культури, фізкультури і спорту, розбудовою сільської інфраструктури. Відновлення і розвиток транспортної інфраструктури має спростити зв'язок сільських територій із центрами територіальних громад, прилеглими містами та обласними центрами. Розвиток економічної та цифрової інфраструктури сільських територій ґрунтується на реалізації таких заходів: стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва, фермерських господарств, особливо у віддалених і важкодоступних регіонах, а також селах із малою чисельністю і низькою щільністю сільського населення, забезпечення доступного навчання веденню бізнесу в режимі on-line, off-line та змішаному форматі, популяризації цифрової платформи «Дія. Бізнес», проведення разових та постійних подій із бізнес-освіти; розширення діяльності сільськогосподарських і кредитних кооперативів; спрощення доступу до фінансування банків і кредитних спілок, ресурсів ДПП; покращення діалогу між сільськими підприємцями та органами сільської виконавчої влади та місцевого самоврядування. Особливо слід наголосити на важливості і перспективності підтримки розвитку фермерських господарств, а також юридичних та фізичних осіб, що надають послуги

сільського туризму, шляхом забезпечення організаційно-методологічної бази, навчання їх представників тощо.

6. Програма «Розвиток прикордонних територій в несприятливих умовах» спрямована на підвищення безпеки життєдіяльності населення і ведення бізнесу. Її основними напрямками є: розвиток потенціалу місцевої економіки та її диверсифікація; розвиток людського капіталу; покращення доступу до комунікаційних мереж і систем, до послуг транспортної інфраструктури, інфраструктури інформаційно-комп'ютерних технологій та безпеки життєдіяльності громад.

7. Програма «Розвиток макрорегіону українських Карпат» передбачає реалізацію таких заходів: формування конкурентної економіки гірських територій, збалансованої дорожньої, виробничої та соціальної інфраструктури, скасування інфраструктурних обмежень, розвиток туризму шляхом популяризації культурної спадщини та традиційних ремесл місцевого населення; охорона довкілля; розміщення виробництва готової продукції військового і подвійного призначення в регіонах низького ризику від рф.

8. «Програма справедливої трансформації монофункціональних міст України (в т.ч. вугільних)» передбачає дослідження їх економічної та бюджетної спроможності; створення умов для розвитку людського капіталу, залучення інвестицій у диверсифікацію економіки монопрофільних виробництв; забезпечення переходу на відновлювані та альтернативні джерела енергії; підвищення рівня енергоефективності житлово-комунальної сфери тощо.

9. Програма «Забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні» передбачає реалізацію таких напрямків: державне фінансування будівництва інженерно-транспортної інфраструктури та кредитування будівництва комерційної нерухомості на території пілотних індустріальних парків; спрощення процедури їх приєднання до інженерних мереж і здійснення контролю щодо зловживання монопольним становищем операторами таких мереж; державна компенсація вартості такого приєднання; надання податкових та митних пільг учасникам індустріальних парків; забезпечення страхування ними підприємницьких ризиків та інвестицій.

10. Програма «Реалізація проектів державно-приватного партнерства на регіональному і місцевому рівнях» орієнтована на спрощення процедур підготовки та реалізації муніципальних проектів ДПП; розробку типових пілотних проектів у сферах: освіти, медицини, енергетики, фізичної культури і спорту, соціальних

послуг, культури, комунальної інфраструктури, житлово-комунального господарства тощо.

11. Програма «Розвиток потенціалу макрорегіону «Азов-Чорне море», орієнтована на розширення його транспортно-логістичної доступності, збереження та розвиток людського капіталу, самозайнятність населення; поглиблення регіональної спеціалізації (шляхом переробки місцевої сировини, розвитку малого органічного фермерства, відновлення традиційних ремесл); забезпечення водою, комплексний розвиток курортних територій, туристичної та супутньої комунальної інфраструктури на засадах інклюзії та гендерно-орієнтованого підходу; охорони довкілля (збереження екологічної чистоти території і водних ресурсів, ліквідація наслідків підтоплення ґрунтовими водами).

Висновки з проведеного дослідження.

1. Проаналізовано еволюцію державної та фінансової підтримки інвестиційної діяльності в Україні, зокрема в частині прийняття у 1999–2001 роках Законів України, що регламентують спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків, діяльність ряду спеціальних економічних зон, спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку у ряді областей і міст. Показано, що юридична конструкція території пріоритетного розвитку втратила свою силу у зв'язку з прийняттям у 2022 році Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій», що постраждали внаслідок збройної агресії проти України; 2. Систематизовано форми реалізації стратегії регіонального розвитку шляхом прийняття інвестиційної програми та інвестиційного проекту, а також механізми фінансування державної регіональної політики. Показано, що порядок планування відновлення постраждалих через збройну агресію рф регіонів та територій визначається Законом України «Про засади державної регіональної політики». Проекти Плану відновлення України з різних напрямків діяльності готуються Національною радою з відновлення України від наслідків війни; 3. Узагальнено зміст програм за проектом плану будівництва, містобудування, модернізації міст та регіонів України»: «Відновлення та сталий розвиток регіонів», «Відновлення об'єктів критичної інфраструктури на деокупованих територіях», «Відновлення економічної активності в регіонах і територіальних громадах (крім територій ведення бойових дій та тимчасово окупованих)», «Стимулювання розвитку регіональних полюсів зростання», «Нове українське село», «Розвиток прикордонних територій в несприятливих умовах»,

«Розвиток макрорегіону українських Карпат», «Програма справедливої трансформації монофункціональних міст України (в т.ч. вугільних)», «Забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні», «Реалізація проектів державно-приватного партнерства на регіональному і місцевому рівнях», «Розвиток потенціалу макрорегіону «Азов-Чорне море». Комплексна реалізація зазначених програм дозволить знизити ризики

функціонування економіки в умовах воєнного стану, забезпечити її відновлення у післявоєнний період на основі стану і перспектив маркетингового середовища, підтримувати соціальні стандарти і безпеку життєдіяльності українців.

Метою подальшого дослідження є розробка пропозицій із удосконалення фінансування відтворення зруйнованих в умовах війни об'єктів нерухомості.

Список використаних джерел:

1. Павленко О.П. Інвестиційна політика як складова розвитку фінансової системи України в глобалізаційних умовах. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2014_1_80 (дата звернення: 16.07.2023).
2. Лавров К.Є. Шляхи удосконалення фінансової політики України в напрямку нарощення обсягів інвестиційних ресурсів. *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка*. 2014. Вип. 2. С. 129–135.
3. Бутник О.О. Розвиток регіональної фінансово-інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 3. С. 10–13.
4. Федулова Л.І. Фінансування інновацій у посткризовий період: збалансованість фінансової й інвестиційної політик. *Фінанси України*. 2011. № 8. С. 15–28.
5. Клітинський Ю.С. Вплив інвестиційної політики держави на фінансову самодостатність стійкого розвитку регіону. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2014. № 8. С. 55–60.
6. Бедреківський П.М. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємства торгівлі: сучасні механізми та інструменти. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2017. Т. 22, Вип. 5. С. 108–112.
7. Мілай О.І. Роль інвестиційної політики підприємства в формуванні системи його економічної та фінансової безпеки. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2011. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2011_2_35 (дата звернення: 17.07.2023).
8. Ніколаєв В.П., Антонюк Ю.Я. Державна фінансова політика та інвестиційні стратегії у комунальному господарстві. *Фінанси України*. 2009. № 9. С. 26–33.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України від 09.07.2022 № 2389-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text> (дата звернення: 18.07.2023).
10. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (дата звернення: 19.07.2023).
11. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Будівництво, містобудування, модернізація міст та регіонів України». Київ: Національна рада з відновлення України від наслідків війни, 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/construction-urban-planning-modernization-of-cities-and-regions.pdf> (дата звернення: 19.07.2023).

References:

1. Pavlenko O.P. (2014) Investytsiina polityka yak skladova rozvytku finansovoi systemy Ukrainy v hlobalizatsiinykh umovakh [Investment policy as a component of the development of the financial system of Ukraine in the conditions of globalization]. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii. Serii: Ekonomichni nauky*, no. 1. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2014_1_80 (accessed July 16, 2023).
2. Lavrov K.Ye. (2014) Shliakhy udoskonalennia finansovoi polityky Ukrainy v napriamku naroshchennia obsiahiv investytsiinykh resursiv [Ways to improve the financial policy of Ukraine in the direction of increasing the amount of investment resources]. *Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnoho instytutu ekonomiky i upravlinnia. Serii 1: Ekonomika*, vol. 2, pp. 129–135.
3. Butnyk O.O. (2009) Rozvytok rehionalnoi finansovo-investytsiinoi polityky [Development of regional financial and investment policy]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 3, pp. 10–13.
4. Fedulova L.I. (2011) Finansuvannia innovatsii u postkryzovyi period: zbalansovanist finansovoi y investytsiinoi polityk [Financing innovations in the post-crisis period: balance of financial and investment policies]. *Finansy Ukrainy*, no. 8, pp. 15–28.
5. Klitynskyi Yu.S. (2014) Vplyv investytsiinoi polityky derzhavy na finansovu samodostatnist stiikoho rozvytku rehionu [The impact of the state's investment policy on the financial self-sufficiency of the sustainable development of the region]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 8, pp. 55–60.

6. Bedrekovskiy P.M. (2017) Finansove zabezpechennia investytsiinoi diialnosti pidpriemstva torhivli: suchasni mekhanizmy ta instrumenty [Financial support of investment activities of trade enterprises: modern mechanisms and tools]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomika*, vol. 22(5), pp. 108–112.
7. Milai O.I. (2011) Rol investytsiinoi polityky pidpriemstva v formuvanni systemy yoho ekonomichnoi ta finansovoi bezpeky [The role of the enterprise's investment policy in the formation of the system of its economic and financial security]. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii. Seriya: Ekonomichni nauky*, no. 2. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2011_2_35 (accessed July 17, 2023).
8. Nikolaiev V.P., Antoniuk Yu.Ya. (2009) Derzhavna finansova polityka ta investytsiini stratehii u komunalnomu hospodarstvi [State financial policy and investment strategies in the communal economy]. *Finansy Ukrainy*, no. 9, pp. 26–33.
9. Verkhovna Rada of Ukraine (2003) On making changes to some legislative acts of Ukraine regarding the principles of state regional policy and the policy of restoration of regions and territories: Law of Ukraine from 09.07.2022 No. 2389-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text> (accessed July 18, 2023).
10. Verkhovna Rada of Ukraine (2015) On the principles of state regional policy: Law of Ukraine from 05.02.2015 No. 156-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (accessed July 19, 2023).
11. National Council for the Recovery of Ukraine from the Consequences of War (2022) Project of the Recovery Plan of Ukraine. Materials of the working group «Construction, urban planning, modernization of cities and regions of Ukraine». Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/construction-urban-planning-modernization-of-cities-and-regions.pdf> (accessed July 19, 2023).